

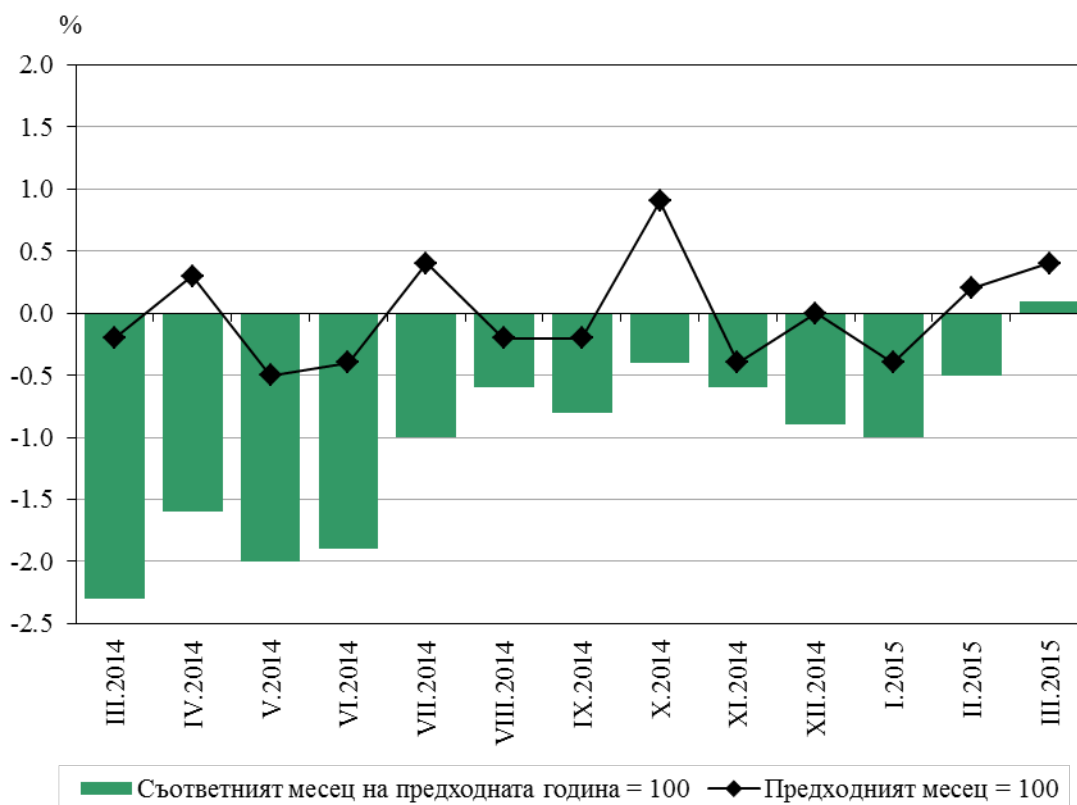
ИНФЛАЦИЯ И ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ ЗА МАРТ 2015 ГОДИНА

Индекс на потребителските цени (ИПЦ)

Индексът на потребителските цени за март 2015 г. спрямо февруари 2015 г. е 100.4%, т.е. месечната инфлация е 0.4%. Инфлацията от началото на годината (март 2015 г. спрямо декември 2014 г.) е 0.2%, а годишната инфлация за март 2015 г. спрямо март 2014 г. е 0.1% (фиг. 1, табл. 1 от приложението).

Средногодишната инфлация за периода април 2014 - март 2015 г. спрямо периода април 2013 - март 2014 г. е минус 0.9%.

Фиг. 1. Инфлация, измерена чрез ИПЦ, по месеци

През март 2015 г. спрямо предходния месец цените на стоките и услугите в потребителските групи са се променили, както следва:

- хранителни продукти и безалкохолни напитки - увеличение с 0.3%;
- алкохолни напитки и тютюневи изделия - увеличение с 0.1%;
- облекло и обувки - намаление с 0.2%;

- жилища (наеми, текущ ремонт и поддържане), вода, електроенергия, газ и други горива - увеличение с 0.1%;
- жилищно обзавеждане, домакински уреди и принадлежности и обичайно поддържане на дома - увеличение с 0.6%;
- здравеопазване - намаление с 0.1%;
- транспорт - увеличение с 4.0%;
- съобщения - цените остават на равнището от миналия месец;
- развлечения и култура - намаление с 1.1%;
- образование - цените остават на равнището от миналия месец;
- ресторанти и хотели - намаление с 0.3%;
- разнообразни стоки и услуги - увеличение с 0.2%.

През март 2015 г. са се увеличили цените на следните хранителни продукти: хляб „Добруджа” - с 0.2%, тестени закуски и пици - с 1.1%, макаронени изделия - с 1.3%, свинско месо - с 0.4%, други видове месо (агнешко и ярешко) - с 0.6%, ябълки - с 5.9%, цитрусови и южни плодове - с 5.0%, зеле - с 16.9%, моркови - с 9.0%, зрял чесън - с 1.4%, листни зеленчуци - със 7.2%, леща - с 2.8%, картофи - с 1.6%, оцет - с 1.5%, сол - с 0.7%, пресни зеленчукови подправки - с 0.9%, минерални води - с 1.1%, ракии - с 0.5%, вина и бира - съответно с 0.1 и 0.3%, и други.

През март 2015 г. са се намалили цените на следните хранителни продукти: ориз - с 0.2%, брашно - с 0.3%, бял хляб - с 0.6%, месо от домашни птици - с 1.1%, малотрайни и трайни колбаси - с по 0.2%, мляно месо (кайма) - с 1.3%, маргарин - с 0.9%, сирене и кашкавал - с по 0.1%, слънчогледово олио - с 0.4%, млечни масла - с 0.1%, домати и краставици - съответно с 0.4 и 2.0%, зрял лук - с 0.8%, зрял боб - с 3.2%, захар - с 1.3%, кафе - с 1.1%, газирани напитки - с 4.1%, и други.

През март 2015 г. в групите на нехранителните стоки и услугите е регистрирано увеличение при: облекло - с 0.2%, газообразни и течни горива за битови нужди - съответно с 1.8 и 7.7%, твърди горива - с 0.1%, водонагревателни и отоплителни уреди - с 1.4%, дизелово гориво - с 9.4%, автомобилен бензин А95Н и автомобилен бензин А98Н - съответно с 8.3 и 6.6%, газ пропан-бутан за ЛТС - с 10.0%, прахове за пране - с 3.9%, персонални компютри - с 0.5%, цветарство - с 2.8%, услуги в бръснаро-фризьорски салони - с 0.6%, продукти за лична хигиена - с 2.4%, и други.

През разглеждания месец в групите на нехранителните стоки и услугите са се намалили цените на: обувки - с 0.9%, автомобили втора употреба - с 1.1%, зимни гуми - с 0.3%, метан за ЛТС - с 1.3%, моторни и смазочни масла - с 1.2%, пътнически въздушен транспорт - с 8.9%, мобилни телефонни апарати - с 1.0%, комплексни услуги за почивка и туристически пътувания - с 3.9%, услуги в хотели - с 4.0%, козметични продукти - с 1.2%, и други.

През март 2015 г. е регистрирано намаление на цените на лекарствата и другите фармацевтични продукти с 0.2%. Цените на стоматологичните услуги са се увеличили с 0.1%, а цените на лекарските услуги остават на равнището от предходния месец.

Хармонизиран индекс на потребителските цени (ХИПЦ)

Хармонизираният индекс на потребителските цени за март 2015 г. спрямо февруари 2015 г. е 100.3%, т.е. месечната инфлация е 0.3%. Инфлацията от началото на годината (март 2015 г. спрямо декември 2014 г.) е минус 0.3%, а годишната инфлация за март 2015 г. спрямо март 2014 г. е минус 1.1% (табл. 2 от приложението).

Средногодишната инфлация за периода април 2014 - март 2015 г. спрямо периода април 2013 - март 2014 г. е минус 1.6%.

Според ХИПЦ през март 2015 г. спрямо предходния месец цените на стоките и услугите в потребителските групи са се променили, както следва:

- хранителни продукти и безалкохолни напитки - увеличение с 0.2%;
- алкохолни напитки и тютюневи изделия - увеличение с 0.1%;
- облекло и обувки - намаление с 0.1%;
- жилища (наеми, текущ ремонт и поддържане), вода, електроенергия, газ и други горива - цените остават на равнището от миналия месец;
- жилищно обзавеждане, домакински уреди и принадлежности и обичайно поддържане на дома - цените остават на равнището от миналия месец;
- здравеопазване - намаление с 0.1%;
- транспорт - увеличение с 2.5%;
- съобщения - намаление с 0.1%;
- развлечения и култура - намаление с 0.6%;
- образование - цените остават на равнището от миналия месец;
- ресторанти и хотели - намаление с 1.2%;
- разнообразни стоки и услуги - увеличение с 0.2%.

Индекс на цените за малката кошница (ИЦМК)

Индексът на цените за малката кошница за март 2015 г. спрямо февруари 2015 г. е 100.2%, а от началото на годината (март 2015 г. спрямо декември 2014 г.) е 101.1% (табл. 3 от приложението).

През март 2015 г. цените на стоките и услугите от малката кошница за най-нискодоходните 20% от домакинствата са се променили спрямо предходния месец, както следва:

- хранителни продукти - увеличение с 0.1%;
- нехранителни стоки - увеличение с 0.6%;
- услуги - цените остават на равнището от миналия месец.

Методологични бележки

Индексът на потребителските цени е официален измерител на инфлацията в Република България. Той оценява общото относително изменение на цените на стоките и услугите, използвани от домакинствата за лично (непроизводствено) потребление, и се изчислява, като се прилага структурата на крайните парични потребителски разходи на българските домакинства. Основен източник на информация за разходите е изследването на бюджетите на домакинствата в страната. ИПЦ в година t се изчислява при структура на разходите от година $t - 1$.

Хармонизираният индекс на потребителските цени е сравнима мярка на инфлацията на държавите от ЕС. Той е един от критериите за ценовата стабилност и за присъединяването на България към еврозоната. ХИПЦ, както и ИПЦ, измерва общото относително изменение в равнището на цените на стоките и услугите. Двата индекса се изчисляват от една и съща кошница от стоки и услуги и от едни и същи цени, но се различават по използваните тегла. ХИПЦ се изчислява с тегла, представляващи относителните дялове по групи стоки на индивидуалното и колективното потребление на всички домакинства (включително институционалните и чуждестранните) на икономическата територия на страната. Основен източник на информация за теглата са данните от националните сметки. ХИПЦ в година t се изчислява с тегла от година $t - 2$.

Индексът на цените за малката кошница е измерител на средното относително изменение на цените на 100 социалнополезни и жизненонеобходими стоки и услуги. Теглата за изчисляване на този индекс представляват относителните дялове на паричните разходи на най-нискодоходните 20% от домакинствата. Източник на информацията за теглата е изследването на бюджетите на домакинствата в страната. Този индекс в година t се изчислява с тегла от година $t - 1$.

Верижните индекси на потребителските цени измерват изменението на цените през текущия месец спрямо предходния месец. Верижните индекси на потребителските цени са измерители на **месечната инфлация**.

12-месечните индекси на потребителските цени измерват изменението на цените през текущия месец спрямо същия месец на предходната година. 12-месечните индекси на потребителските цени са измерители на **годишната инфлация**.

Индексите на потребителските цени **с натрупване от началото на годината** измерват изменението на цените през текущия месец спрямо декември на предходната година. Индексите на потребителските цени с натрупване от началото на годината са измерители на **натрупаната инфлация от началото на годината**. През декември всяка година 12-месечният индекс и индексът с натрупване от началото на годината са равни.

Средногодишните индекси на потребителските цени измерват средното изменение на цените за дванадесетте месеца на текущата година спрямо средното изменение на цените за дванадесетте месеца на предходната година. Средногодишните индекси на потребителските цени са измерители на **средногодишната инфлация**.

Приложение

Таблица 1

Индекси на потребителските цени за март 2015 година

(Проценти)

Потребителски групи	Тегла 2014	III.2015		
		предходният месец = 100	декември 2014 = 100	съответният месец от предходната година = 100
00 Общ ИПЦ	100.000	100.4	100.2	100.1
01 Хранителни продукти и безалкохолни напитки	32.815	100.3	102.3	100.5
02 Алкохолни напитки и тютюневи изделия	4.988	100.1	100.2	100.7
03 Облекло и обувки	4.642	99.8	94.5	100.5
04 Жилища (наеми, текущ ремонт и поддържане), вода, електроенергия, газ и други горива	16.409	100.1	100.0	105.6
05 Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайното поддържане на дома	4.509	100.6	99.4	99.1
06 Здравеопазване	6.449	99.9	99.8	98.4
07 Транспорт	9.060	104.0	96.8	91.6
08 Съобщения	5.367	100.0	100.1	93.4
09 Развлечения и култура	5.150	98.9	99.6	103.3
10 Образование	0.562	100.0	100.4	102.5
11 Ресторанти и хотели	5.282	99.7	100.3	100.6
12 Разнообразни стоки и услуги	4.768	100.2	99.9	99.5
Хранителни	34.149	100.3	102.2	100.5
Нехранителни	33.552	101.2	98.5	97.2
Обществено хранене	4.919	100.0	100.2	100.8
Услуги	27.380	99.6	99.6	102.8

Таблица 2

Хармонизирани индекси на потребителските цени за март 2015 година

Потребителски групи	Тегла 2013	III.2015			
		2005 = 100	предходният месец = 100	декември 2014 = 100	съответният месец от предходната година = 100
		%			
00 Общ ХИПЦ	1000.000	141.56	100.3	99.7	98.9
01 Хранителни продукти и безалкохолни напитки	227.698	155.24	100.2	102.1	100.5
02 Алкохолни напитки и тютюневи изделия	71.800	272.54	100.1	100.2	100.6
03 Облекло и обувки	36.155	124.77	99.9	95.3	100.3
04 Жилища (наеми, текущ ремонт и поддържане), вода, електроенергия, газ и други горива	95.056	146.11	100.0	100.0	105.8
05 Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайното поддържане на дома	67.313	113.85	100.0	100.0	99.5
06 Здравеопазване	58.404	132.76	99.9	99.9	98.8
07 Транспорт	177.189	129.72	102.5	96.4	92.7
08 Съобщения	60.397	85.16	99.9	100.0	93.9
09 Развлечения и култура	66.021	102.45	99.4	99.7	100.7
10 Образование	10.035	184.98	100.0	100.6	102.7
11 Ресторанти и хотели	79.804	167.07	98.8	100.4	100.0
12 Разнообразни стоки и услуги	50.127	166.01	100.2	100.1	99.5

Таблица 3

**Верижни индекси на цените за малката кошница
от 100 социалнополезни и жизненонеобходими
стоки и услуги на най-нискодоходните 20% от
домакинствата за март 2015 година**

Потребителски групи	Тегла 2014	(Проценти)
		III.2015 предходният месец = 100
Общ ИЦМК	100.000	100.2
Хранителни продукти и безалкохолни напитки	53.554	100.1
Облекло и обувки	4.103	100.7
Жилища (наеми, текущ ремонт и поддържане), вода, електроенергия, газ и други горива	25.203	100.1
Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайното поддържане на дома	2.378	103.0
Здравеопазване	7.963	99.8
Транспорт	1.748	99.9
Съобщения	0.638	100.0
Развлечения и култура	0.620	100.1
Разнообразни стоки и услуги	3.794	101.5
Хранителни	53.554	100.1
Нехранителни	25.459	100.6
Услуги	20.987	100.0